

Bygg ditt hus på Klippan!

2. Att finna en make/maka

Hur skulle du definiera ordet "äktenskap"? Tänk en stund på det, se inte bara på mitt svar!

I många år undervisade jag på kurser för vuxna i Ryssland. Genom årens lopp hjälpte mig de här studerandena som var nya för den lutherska kyrkan att utforma en definition för ordet "äktenskap". Det här är vår slutsats:

En frivillig, rättslig förening mellan en man och en kvinna som har lovat leva tillsammans i kärlek för resten av sitt liv.

Vad tror du om den här definitionen? Finns det något du skulle vilja ändra eller lägga till? Är vi beredda att godkänna den här definitionen av äktenskap?

Gud välsignade mig med föräldrar som älskar Frälsaren av allt sitt hjärta. Jag vet inte hur många gånger jag har hört min mamma och pappa säga åt mig då jag växte upp: "Luke, att välja en hustru är det viktigaste jordiska beslutet som du nånsin kommer att fatta! Det valet kommer att få enorma konsekvenser för resten av ditt liv. Välj klokt. Sök en ung kvinna som delar din tro."

Jag tror att mina föräldrar var så angelägna att hitta en troende maka eftersom de vill att jag ska vara med dem i himlen. Minns du berättelsen om Noa och floden? Gud välsignade Adam och Eva med många, många barn. Och deras barn fick många barn. Snart var världen full av människor. Och då hände något. Adam och Eva lärde sina barn om den sanne Guden, men många av dem avföll från sina föräldrars tro. Troende unga män gjorde dåliga val då de sökte hustrur. Bibeln säger att "Guds söner såg att människornas döttrar var vackra" (1 Mos 6:2. I stället för att söka troende hustrur, i stället för att bygga sina hus på Klippan, var dessa unga män mest intresserade av utvärtes skönhet. Och så hände det att hela världen var full av otro vid Noas tid. Troende som en gång litade på Guds löften vände ryggen mot Gud och sprang efter allt den här världen kunde erbjuda. Till slut förstörde Gud hela världen i en flod. Bara åtta personer överlevde i Noas ark.

Eller kanske du minns den vise Kung Salomo? Salomo var Israels tredje och mest ärorika kung. Han var sagolikt rik och levde i en otrolig lyx. Salomos far var Kung David, mannen som besegrade Goliat, Israels störste kung, författaren till många, många psalmer, en man efter Guds eget sinne. Salomo började sin regering mycket bra. En natt uppenbarade sig Gud för honom i en dröm och lovade Salomo: "Välj vad du vill och jag ska ge det åt dig." Salomo bad om vishet så att han skulle kunna styra Guds folk rätt. Gud var så nöjd med Salomos begäran att han gav honom stor visdom, stor makt och stor framgång. Men den vise Kung Salomo gjorde några dumma beslut. För att öka sin personliga berömmelse och i syfte att göra politiska allianser gifte sig Salomo med många hustrur. Han hade faktiskt 700 hustrur och 300 bihustrur. Då Salomo blev äldre säger Bibeln att hans hustrur förledde honom. Hustrurna bad honom bygga hedniska tempel så att de kunde tillbe sina gudar. Salomo inte endast byggde dessa tempel utan deltog också med sina hustrur i deras tillbedjan. Salomos tro blev allt svagare så att vi rentav undrar om han dog som en troende och kom till himlen.

Berättelserna om Salomo och familjerna före floden talar om människor som byggde sina hus på sanden och led fruktansvärda förluster. Mina föräldrar hade rätt då de uppmuntrade mig så starkt att hitta en troende hustru. Du kan se hur mycket de älskade mig och brydde sig om mig.

Men att välja en god make/maka är viktigt också av andra orsaker. Vi kan se betydelsen av goda äktenskap då vi betraktar alla de problem som uppstår som en följd av skilsmässa. Vem lider då äktenskap går i kras? Säkert går mannen och hustrun genom bitter smärta och besvikelser. Men glöm inte barnen i splittrade hem. Det är tydligt att barnen behöver kärleksfulla fäder och mödrar. Barnen behöver föräldrar som ägnar tid åt dem och lyssnar på dem. När mor och far har skilt sig slits barnen bort från ett tryggt, älskande hem som Gud hade tänkt för dem. Och mer än så. Andra människor lider också på grund av skilsmässan. Tänk på föräldrarna till mannen och hustrun. De oroar sig för sina barn; de fjärras från familjens andra sida. Vi kan se skilsmässans effekter i våra skolor, i klassrum. Lärare försöker hantera barn som saknar disciplin och som saknar den stabilitet det betyder att ha en far i hemmet. Samhället känner av följderna av skilsmässan och våra församlingar lider också av skilsmässan. Valet av vem vi gifter oss med är inte bara en privat sak. Våra äktenskaps framgång eller misslyckande har effekter på många människor omkring oss.

Låt oss nu tänka positivt. Då äktenskap är bra, då familjerna är starka, vem har nytta av det? Det är samma lista: män och hustrur, fäder och mödrar, barn, far- och morföräldrar, släktingar, skolor, samhället och församlingen blir alla rikt välsignade. Att välja en god make/maka är viktigt för oss personligen och för många människor omkring oss.

Så vad för slags make/maka söker vi efter? Vem kan bli en god livspartner, särskilt då vi tänker på Jesu kallelse att bygga vårt hus på Klippan? Det förefaller mig som om vi kan hamna i två ytterligheter på den här punkten.

På ena sidan kan många göra samma misstag som Salomo och familjerna före floden. De kan välja en partner bara av ytliga orsaker. De söker någon som är vacker, någon som har pengar, någon som kan hjälpa dem att komma framåt i livet. De bygger sina äktenskap på sand, och många av de här äktenskapen går sönder.

Men jag tror det är möjligt att göra ett misstag också på den andra ytterligheten. Många söker idag efter "Herr Rätt" eller en "Själsfrände". De menar: "Det finns en speciell person i världen som är menad åt mig. Det finns en person som kommer att komplettera mig och förverkliga alla mina behov! Jag kommer att bli lycklig om och endast när jag hittar min Själsfrände. Om jag inte är lycklig betyder det bara att jag ännu inte har hittat den rätte."

Det här sättet att tänka är fullkomligt bakvänt. Sådant tänkande är inte kärlek, utan själviskhet. Det här sättet att tänka är i verkligheten avgudereri, eftersom ingen enda person kan förverkliga alla dina behov. Den ende som kan förverkliga alla dina behov är Gud. Och självfallet kommer man att bli besviken om man fortsätter att söka efter "Herr Rätt" eller en "Själsfrände". I själva verket är några så besvikna i sitt sökande efter den perfekta maken att de börjar förtvivla om själva äktenskapet som institution.

Bibeln berättar en underbar och ovanlig kärlekshistoria för oss. Jag tänker på Isak och Rebecka (1 Mos 24). Isaks far var Abraham, fadern till de troende, fadern till Guds utvalda folk. Då hans son växte upp till en ung man var Abraham angelägen att Isak skulle hitta en hustru som kunde hjälpa honom att bygga sitt hus på Klippan. Abraham ville inte att hans son skulle gifta sig med någon av de hedniska kvinnorna där på orten. Och så kallade han till sig sin äldste tjänare, som troligen hette Elieser, och Abraham gav honom noggranna instruktioner: Res långt norrut till Harans land. Jag vet att det finns en grupp troende i det landet. Välj en hustru åt min son bland dessa gudfruktiga kvinnor." Och så begav sig Elieser iväg på den långa resan norrut. Han kände att hans husbonde var beroende av honom. Han visste att mycket hängde på hans val. Och så bad han: "Herre, hjälp mig att hitta en hustru åt

min husbondes son.” I själva verket bad Elieser Gud att ge ett tecken när han kom till Haran. ”Herre, visa mig den unga kvinna som skulle bli en god hustru åt Isak. Låt en ung kvinna bjuda mig att dricka vatten och sedan erbjuda sig att springa fram och tillbaka till källan och hämta vatten till alla mina kameler i min karavan har fått dricka.” Och just när han hade avslutat sin bön kom Rebecka fram till tjänaren och erbjöd honom att dricka, och hon erbjöd sig också att hämta vatten åt alla hans kameler! Tjänaren iakttog förundrad hur Gud svarade på hans bön precis framför hans ögon!

Ja, Rebecka var en gudfruktig kvinna. Då hon förstod vad tjänaren sökte efter gick hon snabbt med på att lämna sin familj, resa söderut och gifta sig med en man hon aldrig hade sett. Och det hände just så. Då Rebecka kom fram till Kanaan godtog Isak henne omedelbart och de blev man och hustru. Otviveltaktigt hade Isak och Rebecka det lyckligaste äktenskapet av patriarkerna, även om de inte hade träffats före sin bröllopsdag. Visst hade Isak och Rebecka familjeproblem också, men Gud välsignade dem med mycken lycka.

Har berättelsen om Isak och Rebecka något att lära oss moderna troende? Kan vi lära oss dejtingstrategier av Abrahams sökande efter en hustru? Kanske vi borde återvända till den tiden då fäderna tog ansvar för att arrangera äktenskap för sina barn? Förresten har jag erbjudit mig att göra det för mina två döttrar i gymnasieåldern. De har ännu inte tagit mitt erbjudande till sig.

Dejtingstrategier

1. Be om råd.

Man säger att kärleken är blind. Då unga människor känner starka känslor för varandra är det lätt att förbise stora problem som är tydliga för vilka andra som helst. Det är klokt av unga människor att söka råd från sådana som känner dem och älskar dem. Det är klokt att söka råd från Mor och Far, goda vänner, och bröder och systrar i församlingen. Kanske de som älskar oss rentav har några goda förslag om vilka som kunde bli en god maka/make.

2. Jobba tillsammans med en uppgift.

Kanske vi inte är beredda att återvända till de tider när föräldrarna arrangerade äktenskap för sina barn. I det fallet skulle jag gärna dela med mig av ett råd som min hustrus far gav mig. Förresten hörde jag det rådet först efter att jag hade gift mig med hans dotter. Bob Kapke var en bonde i Nebraska. Han avlade grisar och var van vid hårt arbete. Bob trodde att systemet med dejting var orätt. En ung man och en ung kvinna som klädde sig i sina attraktivaste kläder och försökte se så trevliga ut som möjligt. Sedan skulle de gå och göra något som har föga att göra med det verkliga livet. Kanske gick de till bio eller till en trevlig restaurang för att äta. Bob trodde att sådant slags dejting gav liten insikt i en persons verkliga karaktär. Och så föreslog han att unga människor klär sig i sina smutsiga bondkläder, går ut till grisfållan och försöker arbeta tillsammans med att flytta grisarna från en fålla till en annan. Om de två klarar av att fullgöra den svåra uppgiften tillsammans som ett arbetslag kan de ha en framtid. Om det inte går så bra – nåja, de skulle snabbt lära sig det också.

3. Ha meningsfulla samtal.

Jag vet inte någon som har tagit Bobs råd bokstavigt. Men jag talade nyligen med en man som hette Lou. Lou är en amerikan som gifte sig med en rysk dam som hette

Elena för elva år sedan. Lou mötte Elena på nätet. Innan de träffades och innan de gifte sig sände Lou och Elena många brev fram och tillbaka. I sina brev talade de om vad som var viktigt för dem. De ställde meningsfulla frågor och fick verkligen lära känna varandra.

Det är en bra dejtingstrategi att lära känna en potentiell partner före bröllopsdagen. Folk som söker en partner ska vara kloka nog att se bortom det ytliga för att lära känna sin potentiella partners verkliga karaktär. Men här finns en varning också för oss. Det är omöjligt att känna någon fullständigt före bröllopet! Vi ska återkomma till det senare.

Jag läste någonstans (tyvärr minns jag inte var) om en social vetenskapsman som studerade sju generationer av familjer. Den här forskaren märkte att de val som familjer gör idag ekar neråt genom sju generationer av sina efterkommande. Med andra ord: om ett äktenskap och föräldrar var ovanligt starka och begåvade fylldes deras familjer med präster, jurister, musiker och andra ädla medborgare. Å andra sidan producerade misslyckade familjer generationer av olyckliga människor och rentav kriminella. Jag kan inte minnas var jag läste det här, så jag kan inte citera forskningen, men vad tror ni? Låter det vettigt?

- Har du påverkats av vad dina farföräldrar gjorde för sju generationer sedan?
- Om det är sant att våra handlingar i dag påverkar sju kommande generationer, hur många år i framtiden kommer våra handlingar i dag att ha inverkan?
- Hur många människor kommer vårt äktenskap att inverka på i framtiden?

Vi ser att det är en allvarlig sak att välja en partner. Familjer påverkar en bred människomassa i dag och har inverkan på många, många människor i många, många år.

- Jag nämnde Bob Kapkes ideer om dejting. Hur skulle din plan för en idealisk dejt se ut för att hitta en gudfruktig make/maka?
- Eller kanske skulle det vara lättare att beskriva en dålig dejtingstrategi?

Vi behöver tala om en viktig aspekt till. I dag lever allt fler par tillsammans utan att registrera sina äktenskap juridiskt. Jag har hört folk säga: "Pastorn, det här är helt vettigt. Du skulle inte köpa en bil utan att ta ut den för en provkörning först!" Det här är strategin för samboende, "civilt äktenskap". "Pastorn, vi ska bo tillsammans först. Om det börjar fungera bra för oss ska vi sen gifta oss. Men det finns ingen orsak att förhastat sig med ett så viktigt beslut."

Den här strategin är fel eftersom Gud säger att den är fel. Sjätte budet förbjuder oss klart att leva tillsammans före giftermålet. Och minns att vår himmelske Far gav oss sin lag eftersom han älskar oss. Hans bud är goda och medför välsignelser för den som följer hans vilja. Men till och med logik och förnuftsresonemang visar det kortsiktiga i sambostrategin.

Vad är det som hindrar par från att juridiskt knyta ihop knuten? "Pastorn, vi är ännu inte mogna för den sortens förbindelse." Det är just vad det är. Minns du definitionen av äktenskap? Äktenskapet är en förening mellan en man och en kvinna grundad på ett löfte om livslång trohet. Grunden för ett äktenskap är att man förbinder sig. Då par går in i ett så kallat "civilt äktenskap" deklarerar de att de inte förbinder sig till varandra. De använder den här relationen för att bedöma sin partner och de håller sina ögon öppna för bättre kandidater som kan komma i deras väg.

Hur kan ett par trivas om de ser kritiskt på varandra, om de ännu bevarar alternativa möjligheter öppna? Hur kan en relation fungera om personerna inte älskar varandra tillräckligt för att lova ett livslångt engagemang med varandra?

”Men pastorn, jag vill vara säker på att jag gifter mig med rätt person! Jag vill lära känna min partner innan jag gifter mig med honom eller henne!” Här finns en skrämmande sanning: det är omöjligt att känna sin maka fullständigt före giftermålet, också om du lever med henne. Det är omöjligt att känna sin maka fullständigt före giftermålet, för det första emedan folk tenderar att gömma sina oarter och presentera sig själv i bästa möjliga dager. De vet att de är föremål för granskning och är i fara att bli övergivna, och så försöker man sitt bästa att få sig själv att verka bättre än man i verkligheten är. Men det finns något annat. Äktenskapet självt förändrar en person. Äktenskapet är en förbindelse att fullgöra sina åtaganden oberoende av vad det gäller. Vi gifter oss med en rikare eller med en fattigare, i sjukdom och i hälsa, i goda dagar och i dåliga dagar, tills döden skiljer oss åt. Bara efter att man villigt accepterar detta fruktansvärda ansvar kommer man ha möjlighet att leva upp till sitt åtagande.

Så vad är nyckeln som behövs då man söker en potentiell livskamrat? Sökandet efter en partner är ett sökande efter någon som är redo att göra en ovillkorlig förbindelse för resten av sitt liv. Det här är mycket att begära av vilken människa som helst. Jag tror att en människa behöver gudomlig kraft att leva upp till den sortens åtagande. Här åtnjuter kristna makar fantastiska välsignelser. Kristna vet om och känner Frälsarens förbindelse mot dem. Herren Jesus gav allt för oss. Han övergav himlens härlighet för att födas till fattigdom och att lida förkastelse, tårar, umbäranden och till och med död på ett kors – allt för dig. Han förblir trofast mot dig varje dag, ingen skillnad vad det gäller. Han älskar och förlåter dig varje dag, ingen skillnad vad det gäller. Ingenting kommer att avbryta hans kärlek till dig. Jesu kärlek förändrar kristnas hjärtan. Jesu kärlek ger oss kraft att älska varandra troget utan villkor, osjälviskt, precis som Jesus.

Det finns ett vackert avsnitt i Bibeln som säger: ”En tretvinnad tråd brister inte så lätt” (Pred 4:12). Vilken underbar välsignelse det är när män och hustrur förbinder sig till varandra och när Herren Jesus också är med dem! Dessa par bygger sina äktenskap på Klippan. Det huset kommer att bestå. Kristna män och hustrur kan säga till varandra på bröllopsdagen: ”Herre Jesus, vi känner inte varandra helt och fullt. Vi vet säkert inte vad som kommer att hända i morgon eller följande dag, men Du vet allt. I dag förenar du oss i äktenskap. Var med oss, o Frälsare, och välsigna oss. Hjälp oss att vara den man och hustru som Du vill att vi ska vara. Fyll våra hem med din kärlek.”

- Jag har ännu en fråga till er. Jag tänker på flera unga människor i vår ryska kyrka som funderar på giftermål. Olyckligtvis är de här ensamstående kristna medlemmar av små församlingar där det finns få troende kandidater för äktenskap. Vilket råd skulle ni ge till ”Vlad” eller ”Alya” eller ”Ira”?